

17 Δεκεμβρίου, 1993

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5706).

Κλοπή από υπάλληλο κατά παράβαση των Άρθρων 255 και 268 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 — Επιβολή ποινής φυλάκισης 12 μηνών — Επικυρώθηκε.

Ποινικός Κώδικας Κεφ. 154, Άρθρο 10 — Υπεράσπιση της πλάνης περί τα πράγματα.

5

Ευρήματα γεγονότων — Είναι κατ' εξοχήν έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου — Πότε επεμβαίνει το Εφετείο.

Η εταιρεία Aspelia Estates Limited πώλησε δύο οικοπέδα και ανέθεσε την είσπραξη του τιμήματος πωλήσεως στον εργοδότη του εφεσείοντα υπό την προσωπική του ιδιότητα. Για το τίμημα πωλήσεως υπογράφηκαν συναλλαγματικές πληρωτέες την 1ην κάθε μήνα, μέχρι εξοφλήσεως. Η μια πληρωνόταν με τραπεζική επιταγή και η άλλη σε μετρητά. Ο εφεσείων εισέπραττε τα ποσά και εξέδιδε αποδείξεις. Από έλεγχο που έγινε φανερώθηκε ότι εξέδωσε αποδείξεις για ΛΚ14.000,00 και παρέδωσε μόνο ΛΚ7.000,00, δηλαδή τις επιταγές και όχι τα μετρητά. Ο εφεσείων σε κατάθεσή του στην Αστυνομία, ισχυρίστηκε ότι τα μετρητά τα έδινε κάθε μήνα στον Πρόεδρο της εταιρείας Aspelia ο οποίος ήταν πελάτης της ψησταριάς του εφεσείοντα. Στην ένορκη κατάθεσή του ενώπιον του Δικαστηρίου ο εφεσείων είπε ότι το πρόσωπο που μαρτύρησε ως Πρόεδρος της Εταιρείας Aspelia δεν ήταν το πρόσωπο στο οποίο έδινε τα χρήματα.

10

15

20

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού αξιολόγησε τη μαρτυρία, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο εφεσείων οικειοποιήθηκε το ποσό των ΛΚ7.000,00, το οποίο κατά τον ουσιαστικό χρόνο ανήκε στον εργοδότη του εφεσείοντα, ο οποίος τελικά πλήρωσε το ποσό αυτό στην Aspelia.

25

Η καταδικαστική απόφαση εφεσιβλήθηκε για τους πιο κάτω λόγους:

1. Η μαρτυρία που έγινε αποδεκτή από το πρωτόδικο Δικαστήριο ήταν αντιφατική, προκατειλημμένη και αναξιόπιστη.

2. Τα συμπεράσματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ήταν ανατιολόγητα και

5 3. Το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα απέρριψε την υπεράσπιση της πλάνης περί τα πράγματα που προβλέπεται στο Άρθρο 10 του Κεφ. 154.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

10 1. Έχει πάγια νομολογηθεί ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο είναι σε καλύτερη θέση να αξιολογήσει την μαρτυρία στο σωστό της πλαίσιο, μέσα στη ζωντανή ατμόσφαιρα της δίκης. Το Εφετείο επεμβαίνει μόνο όταν η κατάληξη του πρωτόδικου Δικαστηρίου εμφανίζεται αυθαίρετη ή αν με βάση το σύνολο της μαρτυρίας, δεν

15 είναι εύλογα επιτρεπτή, ή είναι πρόδηλα λανθασμένη.

2. Το σκεπτικό και τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου δεν ήταν μόνο εύλογα επιτρεπτά αλλά τα μόνα που θα μπορούσε να καταλήξει το Δικαστήριο.

20 3. Δεν υπάρχει το υπόβαθρο των αναγκαίων γεγονότων για εφαρμογή της υπεράσπισης της πλάνης περί τα πράγματα στην έκταση που προβλέπεται από το Άρθρο 10 του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154.

Η έφεση απορρίπτεται.

Έφεση εναντίον Καταδίκης και Ποινής.

25 Έφεση εναντίον της καταδίκης και της ποινής από τον Αργύρη Ευαγγέλου ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 30 Νοεμβρίου, 1992 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 27305/91) στην κατηγορία

30 ότι ενώ ήταν υπάλληλος έκλεψε το ποσό των £7.000,00.- κατά παράβαση των άρθρων 255 και 268 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και καταδικάστηκε από το Ναθαναήλ σε 12 μήνες φυλάκιση.

A. Ευτυχίου, για τον εφεσεύοντα.

35 *P. Παπαέτη (Δ/νίς), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους.*

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Η έφεση αυτή στρέφεται εναντίον απόφασης Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, με την οποία ο εφεσείων βρέθηκε ένοχος ότι, μεταξύ της 9ης Φεβρουαρίου, 1987, και 15ης Φεβρουαρίου, 1988, στη Λευκωσία, ενώ ήταν υπάλληλος του Νίκου Γεωργίου Ιωνίδη, έκλεψε το ποσό των £7.000,00, το οποίο περιήλθε στην κατοχή του για λογαριασμό του εργοδότη του, κατά παράβαση των Άρθρων 255 και 268 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. 5 10

Τα αναντίλεκτα γεγονότα της υπόθεσης έχουν:-

Η εταιρεία Aspelia Estates Ltd. πώλησε στον Κλεάνθη Σταυρή - Μ.Κ.5 - και στην Ευάνθη Σταυρή Χ" Γιάννη, κόρη του - Μ.Κ.3 - ένα οικόπεδο στον καθένα, αντί £20.000,00 και £21.000,00, αντίστοιχα. 15

Ποσό £1.000,00 για κάθε οικόπεδο πληρώθηκε ως προκαταβολή. Για το υπόλοιπο τίμημα πωλήσεως υπογράφηκαν συναλλαγματικές, πληρωτέες την 1η κάθε μήνα, μέχρι εξοφλήσεως.

Ο Νίκος Γεωργίου Ιωνίδης - Μ.Κ. 6 - έχει λογιστικό, ελεγκτικό και φοροτεχνικό γραφείο στη Λευκωσία. Είναι μέτοχος αριθμού εταιρειών, λογιστής και ελεγκτής άλλων εταιρειών, μεταξύ των οποίων και υπεράκτιων. 20

Η Aspelia Estates Ltd. ανέθεσε την τήρηση των βιβλίων της, την είσπραξη του τιμήματος πωλήσεως των οικοπέδων της και τη διαχείριση μιας πολυκατοικίας της στο Νίκο Ιωνίδη, με την προσωπική του ιδιότητα. 25

Η Σαββούλα Γαλάζη - Μ.Κ.2 - ήταν υπάλληλος του Ιωνίδη, στην οποία ανατέθηκε η είσπραξη των συναλλαγματικών για τα οικόπεδα που πωλήθηκαν, όπως αναφέρεται πιο πάνω. 30

Ο εφεσείων ήταν εργοδοτούμενος στο γραφείο του κ. Νίκου Ιωνίδη. Προθυμοποιήθηκε να εισπράττει τις δόσεις

από τον Κλεάνθη Σταυρή και την κόρη του, γιατί το γραφείο τους βρισκόταν μακριά, στον κυκλοφοριακό κόμβο ΣΟΠΑΖ, για να διευκολύνει, όπως είπε, τη Σαββούλα. Έπαιρνε τις δύο συναλλαγματικές κάθε μήνα. Η μια πληρωνόταν με τραπεζική επιταγή και η άλλη σε μετρητά, γιατί αυτή τη διευθέτηση ήθελαν οι αγοραστές. Ο εφεσείων εισέπραττε τα ποσά και εξέδιδε αποδείξεις.

Ο εφεσείων, εν τω μεταξύ, άρχισε επιχείρηση ψησταριάς, η οποία απορροφούσε μέρος του εργασίμου χρόνου του. Ο κ. Ιωνίδης του ζήτησε να σταματήσει την επιχείρηση της ψησταριάς και, όταν αρνήθηκε, στο τέλος Φεβρουαρίου, 1988, τον απέλυσε από την υπηρεσία του.

Το Μάρτιο του 1989 φάνηκε ότι υπήρχε μια διαφορά £8.000,00 μεταξύ της Κατάστασης που είχε το γραφείο του κ. Ιωνίδη, αναφορικά με τις πληρωμές έναντι της τιμής των οικοπέδων.

Αφού έγινε έλεγχος από τις δύο πλευρές, φανερώθηκε ότι ο κατηγορούμενος εξέδωσε αποδείξεις για £14.000,00 και παρέδωσε μόνο £7.000,00, δηλαδή τις επιταγές και όχι τα μετρητά. Παρέδιδε στη Σαββούλα, στο γραφείο, κάθε δίμηνο δύο επιταγές, ενώ εισέπραττε κάθε μήνα £1.000,00 σε επιταγή και £1.000,00 σε μετρητά.

Η υπόθεση καταγγέλθηκε στην Αστυνομία.

Ο εφεσείων, σε κατάθεσή του στην Αστυνομία, παραδέχτηκε την είσπραξη των ποσών, αλλά ισχυρίστηκε ότι τα μετρητά τα έδιδε κάθε μήνα στον Ιάκωβο Φιλίππου, Πρόεδρο και μέτοχο της εταιρείας Aspelia, με τον οποίο είχε αρκετές τηλεφωνικές συνομιλίες και τον οποίο γνώρισε στο κατάστημα - ψησταριά του. Έδιδε στον κ. Φιλίππου τα μετρητά και τις επιταγές στην ψησταριά: ο κ. Φιλίππου δεν του έδιδε απόδειξη, αλλά κρατούσε τα μετρητά και του επέστρεφε τις επιταγές, τις οποίες παρέδιδε στη Σαββούλα Γαλάζη. Δεν ανέφερε σε κανένα, πριν την ημερομηνία που έδωσε την κατάθεσή του στην Αστυνομία, περί του κ. Φιλίππου, επειδή ο κ. Φιλίππου επέμενε να μην το

αναφέρει σε κανένα και θα τα κανόνιζε ο ίδιος.

Ο Ιάκωβος Φιλίππου - Μ.Κ. 1 - είναι γνωστός αρχιτέκτονας της Λευκωσίας. Διατηρεί μεγάλο αρχιτεκτονικό γραφείο "Αδελφοί Φιλίππου". Είναι μέτοχος πολλών εταιρειών και μέλος διοικητικών συμβουλίων αριθμού εταιρειών και είναι μέτοχος και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας Aspelia Estates Ltd. 5

Κατέθεσε ότι τη μεσιτική εργασία για την πώληση των οικοπέδων της εταιρείας την εκτελούσε το γραφείο του κ. Λάμνισου, η είσπραξη, όμως, ανατέθηκε στον κ. Ιωνίδη. Ο εφeseίων του ήταν και του είναι άγνωστο πρόσωπο. Ουδέποτε τον συνάντησε και ουδέποτε πήρε οποιοδήποτε ποσό από τον εφeseίοντα. 10

Ο δικηγόρος του εφeseίοντα υπέβαλε στον κ. Φιλίππου τα ακόλουθα στις σελ. 12 και 13 των πρακτικών:- 15

"Ε. Και γνωρίζετε ότι στην οδό Δελφών ήταν και η κατοικία κάι μια ψησταριά της οικογένειας του κατηγορουμένου;

Α. Όχι. Δεν το ξέρω. Πώς θα το ξέρω;

Ε. Εγώ σας υποβάλλω ότι με τον κατηγορούμενο όταν συζητούσατε ή μιλούσατε στο τηλέφωνο του ζητούσατε ορισμένα από τα χρήματα που είσπραττε από το Σταυρή να σας τα πληρώνει εσάς κατευθείαν και επειδή ήταν το σπίτι σας κοντά στη ψησταριά κάθε Κυριακή περνούσατε από εκεί και σας έδινε τα χρήματα. 20 25

Α. Αρνούμαι πλήρως.

.....

Ε., μερικές φορές, αφού συνεννοείστο με τον κατηγορούμενο στο γραφείο από προηγουμένως του ζητούσατε τα χρήματα που είσπραττε από το Σταυρή, από την πώληση των οικοπέδων, να σας τα δίδει εσάς προσωπικά, 30

διότι είχατε να παίρνετε από την εργασία αυτών των οικοπέδων σαν αρχιτεκτονικό γραφείο.

5 Α. Λέω ότι ουδέποτε πήρα χρήματα από τον κ. Αργυρού σε οποιοδήποτε μέρος από οποιοδήποτε άτομο

.....

Ε. Η δεύτερη υποβολή είναι ότι ο κατηγορούμενος ισχυρίζεται ότι ένα ποσό γύρω στις £7,000.- σε μετρητά, 10 δηλαδή και άλλα περίπου τόσα λεφτά σε επιταγές που εισπραττε κατά καιρούς από το Σταυρή, ο κατηγορούμενος σας τα παρέδιδε εσάς μέσα στο φάκελο. Εισέπραττε για δύο οικόπεδα £1,000.- σε επιταγή και £1,000.- σε μετρητά, ένα περίπου £12,000 - £13,000.-. Σας τα παρέδιδε στην ψησταριά ο κατηγορούμενος, επαιρνετε τα μετρητά και του 15 επιστρέφατε τις επιταγές. Τις επιταγές που του τις επιστρέφατε τις παρέδιδε ο ίδιος στο γραφείο του κ. Ιωνίδη, όπου τις κατέθετε υπάλληλος του γραφείου.

Α. Όλα αυτά που λέτε είναι ανύπαρκτα. Ουδέποτε 20 πήρα χρήματα από τον κύριο, ουδέποτε είδα χρήματα στο χέρι από οποιοδήποτε πολίτη, ούτε στην ψησταριά ούτε που οποιονδήποτε αλλού."

Ο εφεσείων, στην ένορκη κατάθεσή του ενώπιον του Δικαστηρίου, είπε στη σελ. 178 των πρακτικών, κατά την κύρια εξέτασή του:-

25 "Ε. Τούτο το πρόσωπο που έδινες τα χρήματα το είδες στο Δικαστήριο; Το πρόσωπο που μαρτύρησε ως Ιάκωβος Φιλίππου είναι αυτό το πρόσωπο;

Α. Όχι. Δεν ήταν αυτό το πρόσωπο."

30 Προχώρησε και είπε ότι είχε την εντύπωση πως το άτομο το οποίο ερχόταν στην ψησταριά και παραλάμβανε τα χρήματα, παρόλο που δεν του το σύστησε κανένας ήταν ο Ιάκωβος Φιλίππου, ο οποίος, φυσικά, δεν είναι ο κ. Φι-

λίππου που κατέθεσε ως μάρτυρας στο Δικαστήριο.

Στην αντεξέταση δεν έδωσε εξήγηση γιατί, στην παρουσία του, ο δικηγόρος του, χωρίς καθόλου αυτός να επέμβει και να πει ότι δεν είναι αυτός ο κύριος στον οποίο έδιδε τα λεφτά, αντεξέτασε τον κ. Φιλίππου, όπως έχει προεκτεθεί.

5

Αναφορικά με την εργοδότηση, ισχυρίστηκε ότι ήταν υπάλληλος του Ιωνίδη. Την εισπραξη, όμως, για τα οικοπέδα της Aspelia την έκαμνε για την εταιρεία Nidi Secretarial Services Ltd.

10

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αφού αξιολόγησε τη μαρτυρία, απέρριψε την εκδοχή του εφεσείοντα και αποδέχτηκε ότι η εισπραξη γινόταν από τον Ιωνίδη· ότι ο εφεσείων ενεργούσε ως υπάλληλος του Ιωνίδη, ο οποίος πλήρωνε το μισθό και είχε τον έλεγχό του· ότι τα χρήματα - £7.000,00 - εισπράχθηκαν από τον εφεσείοντα και δεν πληρώθηκαν στον κ. Φιλίππου ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Ο εφεσείων τα οικειοποιήθηκε. Τα χρήματα, στον ουσιώδη χρόνο, ανήκαν στον Ιωνίδη, ο οποίος και, τελικά, πλήρωσε στην Aspelia το ποσό που οικειοποιήθηκε ο εφεσείων.

15

20

Η εκδοχή του εφεσείοντα στο εδώλιο του μάρτυρα - ότι τα χρήματα τα παρέδιδε σε πρόσωπο που πίστευε ότι ήταν ο κ. Φιλίππου - χαρακτηρίστηκε από το Δικαστήριο "εξωπραγματική" και απορρίφθηκε.

25

Ο δικηγόρος του εφεσείοντα πρόβαλε ότι η καταδικαστική απόφαση είναι τρωτή γιατί:-

1. Το Δικαστήριο δέχτηκε τη μαρτυρία του Ιάκωβου Φιλίππου, της Σαββούλας και του Ιωνίδη, η οποία είναι αντιφατική, προκατειλημμένη και αναξιόπιστη.

30

2. Το συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου - ότι η εκδοχή του εφεσείοντα, αναφορικά με τις πληρωμές στην ψησταριά σε κάποιο Ιάκωβο Φιλίππου, είναι εξωπραγμα-

τική - είναι αντίθετο με τη μαρτυρία και αναιτιολόγητο.

3. Η άποψη και το συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου- ότι ο εφεσείων εισέπραξε τα επίδικα ποσά ως υπάλληλος και για λογαριασμό του Ιωνίδη, αντί ως υπάλληλος και για λογαριασμό της Nidi Secretarial Services Ltd. - είναι αντίθετα με τη μαρτυρία και αναιτιολόγητα και

4. Το πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα απέρριψε την υπεράσπιση της πλάνης περί τα πράγματα, που προβλέπεται από το Άρθρο 10 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

Έχει πάγια νομολογηθεί ότι η αξιολόγηση της προφορικής μαρτυρίας και τα επακόλουθα ευρήματα ως προς τα πραγματικά γεγονότα είναι, κατ' εξοχήν, έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου, που είναι σε καλύτερη θέση, μέσα στη ζωντανή ατμόσφαιρα της δίκης, να αξιολογήσει τη μαρτυρία στο σωστό της πλαίσιο. Το Εφετείο επεμβαίνει μόνο σε ακραίες περιπτώσεις, όταν η κατάληξη του πρωτόδικου Δικαστηρίου εμφανίζεται αυθαίρετη, ή, έχοντας υπόψη το σύνολο της μαρτυρίας, δεν είναι εύλογα επιτρεπτή, ή είναι πρόδηλα λανθασμένη.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, σε μακρά εμπειριστατωμένη και αιτιολογημένη απόφασή του, δέχτηκε την εκδοχή των μαρτύρων της κατηγορίας και απέρριψε τις διαζευκτικές εκδοχές που έθεσε η υπεράσπιση.

Η αποδοχή των δύο συγκρουομένων εκδοχών της πλευράς του εφεσείοντα θα ήταν ανεπίτρεπτη για οποιοδήποτε Δικαστήριο. Τέτοια απόφαση θα ήταν πρόδηλα λανθασμένη. Το σκεπτικό και τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ήταν, όχι μόνο εύλογα επιτρεπτά, αλλά τα μόνα στα οποία μπορούσε να καταλήξει το Δικαστήριο. Το Δικαστήριο τούτο δεν έχει ικανοποιηθεί ότι πρέπει να επέμβει στην πρωτόδικη απόφαση.

Ο εφεσείων ενήργησε ως υπάλληλος του Νίκου Ιωνίδη. Το ποσό των £7.000,00, στον ουσιώδη χρόνο της διάπρα-

ξης του αδικήματος της κλοπής, ανήκε στον Ιωνίδη, ανεξάρτητα αν, σε μεταγενέστερο στάδιο, ο Ιωνίδης είχε υποχρέωση να πληρώσει ίσο ποσό στην εταιρεία Aspelia.

Αναφορικά με την υπεράσπιση της πλάνης περί τα πράγματα, το Άρθρο 10 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, προβλέπει:- 5

"10. A person who does or omits to do an act under an honest and reasonable, but mistaken, belief in the existence of any state of things is not criminally responsible for the act or omission to any greater extent than if the real state of things had been such as he believed to exist. 10

The operation of this rule may be excluded by the express or implied provisions of the law relating to the subject." 15

Στην παρούσα υπόθεση, δεν υπάρχει το υπόβαθρο των αναγκαίων γεγονότων για εφαρμογή της υπεράσπισης της πλάνης περί τα πράγματα, στην έκταση που προβλέπεται από το πιο πάνω Άρθρο.

Η έφεση απορρίπτεται.